

Bohusläns museum  
Gunilla Eliasson  
Datum 2026-01-07  
Dnr 26/0001

Kulturdepartementet  
[ku.remissvar@regeringskansliet.se](mailto:ku.remissvar@regeringskansliet.se)  
[ku.kkm@regeringskansliet.se](mailto:ku.kkm@regeringskansliet.se)

## Remissvar över betänkandet SOU 2025:92 En kulturkanon för Sverige (Ku 2025/00871)

### Generella synpunkter

Bohusläns museum delar den grundläggande idén i kommitténs arbete, nämligen ambitionen om att främja bildning och kultur hos befolkningen, och att fenomen, yttringar och företeelser som har format Sverige ska kunna komma alla människor i hela landet till del.

Det viktigaste i utredningen är insikten om att kulturens infrastruktur – institutioner, skolan, folkbildning, kulturaktörer med flera – är avgörande för att den kultur som finns i kanon ska kunna värnas och tillgängliggöras för människor, och för att syftet med kanon därmed ska kunna nås. Bohusläns museums slutsats är därför att kulturens infrastruktur behöver förstärkas.

### Om de regionala aktörernas roll i kulturkanon

Bohusläns museum instämmer i kommitténs bedömning om att de regionala aktörerna, och då särskilt läns museerna, är viktiga för att syftet med kulturkanon ska uppnås. Kommittén konstaterar att läns museerna har tuffa ekonomiska villkor vilket försvårar möjligheten att underlätta de bildningsresor som kommittén anser att kanon ska främja. Därför föreslår kommittén ett tillfälligt stimulansbidrag till läns museerna. Bohusläns museum välkomnar kommitténs insikt om läns museernas betydelse och behov, men vill i sammanhanget framföra följande:

- Varje läns museum är i sig självt en regional kanon, en spegling av väsentliga drag i den regionala kulturen och historien. Tillsammans bildar landets läns museer en nationell infrastruktur där helheten är större än delarna. Det samlade läns museiväsendet är en förutsättning för att kanon ska kunna förvaltas och tillgängliggöras för människor.
- Läns museerna svarar på så sätt perfekt mot utredningens centrala budskap, nämligen att en kanon inte ska ses som en slutstation, utan som en avgångshall, och att det behövs regionala fönster för att avgångshallarna ska kunna bli startpunkt för vidare bildningsresor. Ett läns museum är just det regionala fönster som behövs.

### Förslaget om stimulansbidrag

Bohusläns museum tillstyrker förslaget om stimulansbidrag till läns museerna. Men vi anser att bidraget behöver vara:

- 1) större

2) permanent

3) inte villkorat mot särskilt innehåll

Den trängda ekonomiska situation för läns museer som kommittén identifierat underminerar museernas möjlighet att möjliggöra bildningsresor. Ett stimulansbidrag för läns museer är ett steg på vägen för att idén om kulturkanon ska kunna fullföljas. Vi bedömer dock att storleken på det tillfälliga bidraget, 20 mkr fördelat på 3 år, är alltför lågt för att uppnå effekt.

Dessutom är det väsentligt att stimulansbidrag inte är tillfälliga, utan permanenta. Ska läns museerna kunna gå i takt med den statliga stiftelsen som föreslås få ett långsiktigt uppdrag måste även stimulansmedel till läns museer vara långsiktiga.

Stimulansmedel till läns museer behöver sjösättas med respekt för principen om armlängds avstånd och museernas autonomi enligt museilagen. Bohusläns museum anser att ett allmänt stimulansbidrag, utan krav på särskilt innehåll, svarar mot utredningens intention då läns museerna redan i dag, enligt kommitténs egen bedömning, fungerar som institutioner som förvaltar och förmedlar det som måste anses som regional kanon.

#### Samverkan mellan skolor och museer i arbetet med kulturkanon

Kommittén föreslår att kanon ska göra avtryck i översynen av skolans läroplaner. Syftet är att den kultur som fångas i kanon ska bli tillgänglig för barn och unga.

Bohusläns museum tar inte ställning till hur skolans läroplaner bör utformas. Däremot är museerna med sin kulturhistoriska expertkunskap och arena för unika lärmiljöer en viktig resurs för skolorna i deras arbete med måluppfyllelse i såväl historiska och samhällsorienterande ämnen som i skolans kulturuppdrag. Därför bör museernas pedagogiska roll stärkas med exempelvis tydligare uppdrag om samverkan mellan skola och museer och med riktad finansiering för att möjliggöra genomförandet.

#### Om finansieringen av kulturkanon

Bohusläns museum anser inte att kulturkanon bör finansieras med medel ur Allmänna arvsfonden. Det vore att låta det som initialt är privata medel finansiera det som måste anses tillhöra det offentliga åtagandet, nämligen att tillhandahålla en grundläggande nivå av kultur och bildning och på så vis främja de syften som anges för kulturkanon. Genom avskiljande av medel från Allmänna Arvsfonden ser vi också en risk att den ideella sektorn, som redan är hårt drabbad av ekonomiska svårigheter, får än mindre möjligheter att få finansiering för sin verksamhet. Många föreningar och folkbildningsaktörer är viktiga samarbetsparter för läns museerna och väsentliga för kulturens infrastruktur. Bohusläns museum anser att kulturkanon ska finansieras med reformmedel, det vill säga nya statliga pengar till kulturområdet.

För Bohusläns museum

Gunilla Eliasson  
tf museichef  
Bohusläns museum  
gunilla.eliasson@bohuslansmuseum.se  
0522-65 65 11